

MEERDERHEID VAN DE NEDERLANDERS NOG STEEDS POSITIEF OVER ONTWIKKELINGSHULP

KALEIDOS
RESEARCH

CHRISTINE CARABAIN

15-09-2016

Ook in 2016 vindt de meerderheid van de Nederlandse bevolking het belangrijk om mensen in arme landen zich te helpen ontwikkelen. Daarnaast steunt nog steeds een meerderheid van de Nederlanders overheidsuitgaven op dit terrein. Wel is op beide vlakken een lichte kentering te zien in de trend van de afgelopen jaren.

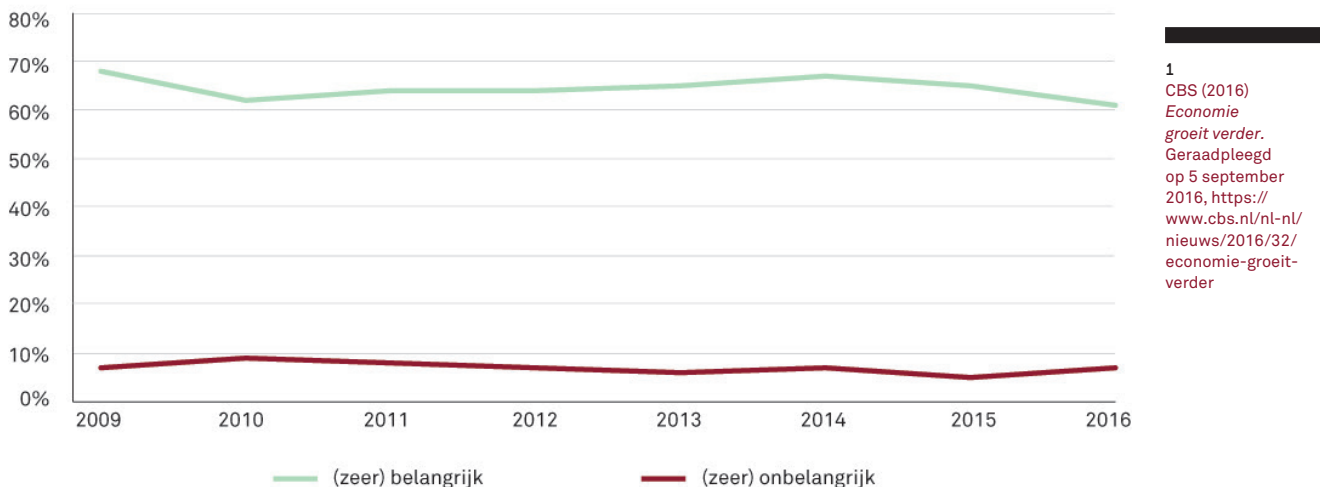
LICHTE DALING IN DRAAGVLAK VOOR ONTWIKKELINGSHULP

Hoewel in 2016 nog steeds de meerderheid van de Nederlandse bevolking het belangrijk vindt om mensen in andere landen helpen zich te ontwikkelen, is er wel sprake van een lichte daling in deze maatschappelijke steun (zie figuur 1). De negatieve ontwikkeling in draagvlak voor ontwik-

kelingssamenwerking die in 2015 werd ingezet (van 67% naar 65%) heeft zich in 2016 voortgezet (van 65% naar 61%). Daarnaast is het aantal Nederlanders dat deze steun (zeer) onbelangrijk vindt dit jaar toegenomen van 5% naar 7%. Ook is in 2016 de groep Nederlanders die geen uitgesproken mening over deze steun heeft of het niet weet licht toegenomen (van 30% naar 32%).

MINDERHEID VAN NEDERLANDERS VOOR VERLAGEN VAN BUDGET

Net als in de afgelopen jaren is in 2016 een minderheid van de Nederlanders (35%) voorstander is van het verlagen van het budget van ontwikkelingssamenwerking. De lichte daling in draagvlak voor hulp aan mensen in arme landen, zien we ook terug bij de steun voor overheidsbestedingen aan

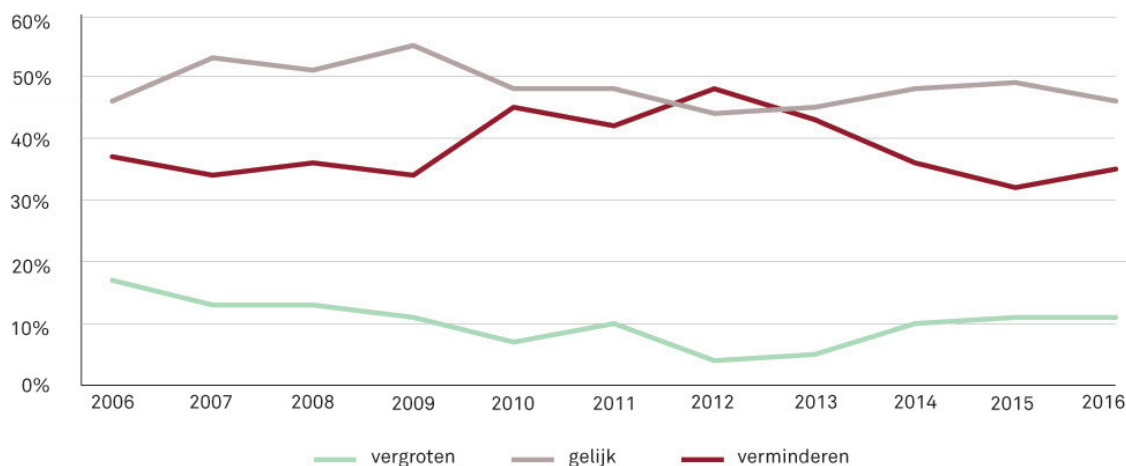

1
CBS (2016)
*Economie
groeit verder.*
Geraadpleegd
op 5 september
2016, [https://
www.cbs.nl/nl-nl/
nieuws/2016/32/
economie-groeit-
verder](https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2016/32/economie-groeit-verder)

FIGUUR 1. Hoe belangrijk is het om mensen in arme landen zich te helpen ontwikkelen? (2009-2016).

ontwikkelingssamenwerking (zie figuur 2). Was in 2015 nog 32% van de Nederlanders voorstander van het verlagen van deze uitgaven, in 2016 is dit percentage gestegen tot 35%. Daarnaast is er sprake van een vergelijkbare daling in het aantal Nederlanders dat vindt dat deze uitgaven gelijk moeten blijven (van 49% naar 46%). Het percentage Nederlanders dat wil dat de Nederlandse overheid méér geld uitgeeft aan ontwikkelings-samenwerking is net als vorig jaar 11%. Hoewel in 2016 meer Nederlanders voor een verlaging van

het budget zijn, is dit aandeel nog steeds lager dan tussen 2010 en 2014. Toen varieerde het aandeel Nederlanders dat het budget wilde verlagen tussen de 45% (2010), 48% (2012) en 36% (2014). De daling in steun voor het ontwikkelingsbudget relateerden we toentertijd aan de economische recessie in Nederland. Opvallend is dat de huidige toename van het aantal Nederlanders die het budget willen verlagen, plaatsvindt ten tijde van economische groei (CBS, 2016¹).

FIGUUR 2. Steun voor overheidsbudget bestemd voor ontwikkelingssamenwerking (2006-2016).

ECONOMISCHE SITUATIE IN NEDERLAND BLIJFT BELANGRIJK

Ondanks dat er verschillen zijn in redenen waarom Nederlanders voorstander zijn voor het verminderen, verhogen of gelijk blijven van het budget voor ontwikkelingssamenwerking, blijkt de economische situatie in Nederland voor veel mensen

belangrijk te zijn. Deze situatie wordt als motivatie door de voorstanders van verlagen van het budget genoemd, maar ook door diegenen die juist voor verhogen van het budget zijn. Dit gebeurt wel op verschillende wijze; de voorstanders van een budgetsverlaging refereren aan de armoede in Nederland, terwijl degenen die het

budget graag verhoogd zouden willen zien juist verwijzen naar de rijkdom in ons land.

De armoede en problemen in Nederland, zoals in de zorgsector, is verreweg de belangrijkste reden (57%) waarom Nederlanders voorstander zijn van het verminderen van overheidsuitgaven aan ontwikkelingssamenwerking. Bijna één op de zes van deze Nederlanders (57%) geeft dit als belangrijkste reden aan om het budget voor ontwikkelingssamenwerking te verlagen.

“We hebben in ons eigen land al problemen genoeg. Lagere pensioenen, bezuiniging op ouderenzorg, dure zorgkosten heel veel bezuinigingen vanuit de overheid.”

“Omdat Nederland ook niet meer zo rijk is als vroeger, en veel armoede in Nederland zelf.”

Ondanks dat Nederlanders positiever lijken over de economie, blijft de armoede in Nederland een belangrijke rol spelen voor deze groep Nederlanders. Dit zou mogelijk kunnen worden verklaard doordat men de positieve ontwikkelingen in de Nederlandse economie (nog) niet als dusdanig in de eigen omgeving wordt ervaren. Daarnaast en ook belangrijk in het kader van overheidsbestedingen, blijft het vertrouwen in de Nederlandse politiek onverminderd laag (Den Ridder et al., 2016²).

Een tweede belangrijke reden die voorstanders van bezuinigen op ontwikkelingssamenwerking noemen, is dat men twijfelt of overtuigd is dat het geld niet op de goede plaats terecht komt. Dit kan zowel komen door corruptie in de ontvangende landen (12%) of de meer algemene ‘strijkstok’ (8%), zoals uit de volgende citaten blijkt:

“Het meeste geld en goederen gaan op aan corruptie dus blijft het dweilen met de kraan open.”

“Geld blijft aan de strijkstok hangen, het is beter om daadwerkelijk te helpen met kennis en educatie.”

Voorstanders van een verhoging van het budget van ontwikkelingssamenwerking noemen als belangrijkste reden de eerdere bezuinigingen op dit terrein (18%). En in tegenstelling tot de armoede in Nederland waar voorstanders van bezuinigingen naar verwijzen, verwijzen de voorstanders van een verhoging juist naar de rijkdom van Nederland als een tweede belangrijke reden (14%).

“Omdat het door alle bezuinigingen op een veel te laag peil terecht is gekomen.”

“Wij zijn een rijk land en kunnen best wat meer geven.”

De Nederlanders die vinden dat het budget voor ontwikkelingssamenwerking gelijk moet blijven noemen een breed scala aan redenen. Dit varieert van verwijzingen naar armoede hier tot het belang van het in balans blijven van overheidsuitgaven hier en daar. Ook worden corruptie, de strijkstok en het benutten van de kracht in de ontvangende landen genoemd. Echter, de meest genoemde reden om het budget voor ontwikkelingssamenwerking te handhaven is dat Nederland al genoeg geeft (28%).

“Ze krijgen genoeg, maar Nederland moet ze wel helpen.”

“Wij doen als klein land genoeg aan ontwikkelingshulp.”

ACHTERGROND

De gegevens in deze factsheet zijn onderdeel van de studie “Nederlanders & de Wereld 2016”. In deze studie wordt jaarlijks het duurzame gedrag van Nederlanders en hun opvattingen over de wereld in kaart gebracht. Het onderzoek is, na weging, een representatieve afspiegeling van de Nederlandse bevolking (n=1593). De gegevens zijn verzameld in mei 2016 door TNS NIPO in opdracht van Kaleidos Research. De volledige uitgave “Nederlanders & de Wereld 2016” wordt in december 2016 gepubliceerd.

2

Den Ridder, J., Mensink, W., Dekker, P. & E. Schrijver (2016). *Burgerperspectieven 2016/2*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.